MINISTERIE VAN JUSTITIE
Postbus 20301
2500 EH 's-Gravenhage
tel.: (070) 70 79 11; telex 34554 mvj nl

aan de hoofden van plaatselijke politie
de staf van de Koninklijke Marechaussee
i.a.a. de Procureurs-Generaal (fgd. directeuren van politie), de districtsbureaus Rijkspolitie

Datum:	Datum inwerkingtreding:	Geldig tot:	Ons kenmerk:
1 augustus 1988	1 augustus 1988	1 augustus 1990	143/988

Aard : bekendmaking van beleid, wijziging van Vreemdelingencirculaire 1982 (TBV 17)

Onderdeel: DGPV

Betreft: slachtoffers van vrouwenhandel grondslag: art. 4 Vreemdelingenwet

Datum ondertekening: 22 augustus 1988

De bestrijding van het delict vrouwenhandel vergt een afstemming van het vreemdelingenbeleid op de strafrechtelijke aanpak. Slachtoffers van vrouwenhandel kunnen namelijk betrokken raken bij zowel strafrechtelijke als vreemdelingenrechtelijke procedures. Voortijdige verwijdering van deze vreemdelingen kan daarbij de vervolging door het Openbaar Ministerie doorkruisen. Om dergelijke ongewenste situaties te voorkomen is het vreemdelingenbeleid aangepast, overeenkomstig recente toezeggingen aan de Tweede Kamer.
In een nieuw hoofdstuk B22 van de Vreemdelingencirculaire 1982 is het vreemdelingenbeleid ten aanzien van slachtoffers van vrouwenhandel vastgesteld (zie bijlage). Vanwege de samenhang van dit hoofdstuk met paragraaf A 4; 5.6.3.2., dient in dit onderdeel van de Vreemdelingencirculaire onder de gevallen waarin het hoofd van plaatselijke politie een bijzondere aanwijzing moet vragen tevens te worden gelezen de categorie van slachtoffers van vrouwenhandel. In de vreemdelingencirculaire onder A 6; 5.4.2., dient te worden gelezen dat ook ten aanzien van de categorie van slachtoffers van vrouwenhandel de bevoegdheid tot het geven van een last tot uitzetting berust bij de Minister van Justitie.

Dit tussentijdse bericht zal bij het eerstvolgend supplement in de Vreemdelingencirculaire 1982 worden opgenomen.

De Staatssecretaris van Justitie,
Namens de Staatssecretaris,
de Directeur-Generaal
Politie en Vreemdelingenzaken,

b.a.

bezoekadres
Schedeldoeksnaven 100
2511 EX s-Gravenhage

inzichtingen bij

doorkiesnummer

bijlage(n)

Verzoeke slechts één zaak in uw brief te behandelen en bij beantwoording de datum en het kenmerk te vermelden.

MN 05/86-b/SF 41 - Hg 30657

Bijlage

B 22 Slachtoffers van vrouwenhandel

1. Algemeen

Het onderdeel van het vreemdelingenbeleid dat in dit hoofdstuk wordt beschreven, hangt ten nauwste samen met het beleid dat de Nederlandse regering voert ten aanzien van de bestrijding van vrouwenhandel. Daarbij bevatten de artikelen 250 bis en ter uit het Wetboek van Strafrecht de relevante delictsomschrijvingen. De behandeling van het nieuwe ontwerp-artikel 250 bis is tot op heden door de Eerste Kamer nog niet afgerond, maar de redactie van dit artikel wordt hier volledigheidshalve reeds weergegeven, omdat deze nieuwe omschrijving en de interpretatie daarvan van essentiële invloed zijn op het vervolgingsbeleid, zoals dat thans reeds feitelijk wordt gevoerd.

Het nieuwe ontwerp-artikel 250 bis van het Wetboek van Strafrecht luidt als volgt:
"Degene die een ander door geweld of een andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld of door een andere feitelijkheid dwingt dan wel door misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht of door misleiding beweegt hem of haar uit de opbrengst van zijn of haar sexuele handelingen te bevoordelen, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie".

Artikel 250 ter van het Wetboek van Strafrecht luidt als volgt:
"Vrouwenhandel en handel in minderjarigen van mannelijk geslacht wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren of geldboete van de vierde categorie".

Als richtsnoer bij de opsporing en vervolging van dit delict geldt het volgende: als schuldig aan vrouwenhandel kan worden beschouwd degene die een ander door geweld of een andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld of een andere feitelijkheid dan wel door misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend

overwicht of misleiding tot prostitutie brengt dan wel onder voornoemde omstandigheden enige handeling onderneemt ten einde een ander tot prostitutie te brengen. Misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht wordt verondersteld indien de prostituée in een situatie verkeert die niet gelijk is aan de omstandigheden waarin een mondige prostituée in Nederland pleegt te verkeren.

Het Nederlands beleid is erop gericht de opsporing en vervolging van diegenen die zich aan overtreding van artikel 250 bis en/of ter Sr. schuldig maken, zoveel mogelijk te bevorderen. In dit opzicht is het van groot belang dat slachtoffers van vrouwenhandel hiervan ook aangifte doen. Voorts kan het voor het opsporings- en vervolgingsonderzoek noodzakelijk blijken dat de slachtoffers van vrouwenhandel gedurende langere tijd beschikbaar zijn voor afronding van de bewijsvoering.
Het vreemdelingenbeleid dient bij deze uitgangspunten aan te sluiten. Meer in het bijzonder dient te worden voorkomen dat slachtoffers van vrouwenhandel afzien van het doen van aangifte uit angst om uit Nederland te worden verwijderd.

De onderhavige regeling beoogt hiervoor een speciale voorziening te treffen. Zij bestaat allereerst uit een aantal gedragsregels met betrekking tot de aandacht voor potentiële slachtoffers van vrouwenhandel in het kader van het algemene toezicht dat het hoofd van plaatselijke politie uitoefent op vreemdelingen. Daarnaast wordt voorzien in de mogelijkheid om in bepaalde gevallen een vergunning tot verblijf af te geven.

Toezicht

De vreemdelingen die hier te lande als prostituée werkzaam zijn, hebben doorgaans toegang verkregen tot Nederland voor een verblijf in de vrije termijn, al dan niet op basis van een visum (geldigheidsduur: maximum 3 maanden). De algemene verplichting tot aanmelding (zie A 5; 2.5) is een belangrijk instrument voor het leggen van contacten met de betrokkenen.

Uit deze en andere contacten in het kader van het toezicht op vreemdelingen zal kunnen blijken of er mogelijk sprake is van vreemdelingen die het slachtoffer zijn van vrouwenhandel.
Het is noodzakelijk dat de controles in het kader van dit toezicht systematisch en intensief door de vreemdelingendienst worden gehouden. Reeds bij geringe aanwijzingen dat er sprake zou kunnen zijn van een slachtoffer van vrouwenhandel dient met uitzetting te worden gewacht. De periode waarin de uitzetting wordt geschorst dient te worden gebruikt voor het schenken van aandacht aan de volgende aspecten:

1° in het belang van de bestrijding van de gevolgen van vrouwenhandel is het noodzakelijk dat de betrokken vrouwen in de gelegenheid worden gesteld zich medisch te doen onderzoeken ter vaststelling van eventuele geslachtsziekten of andere fysieke en/of psychische klachten;

2° indien de zedenpolitie nog geen contact met het slachtoffer heeft gehad, kan het van belang zijn dat dat contact alsnog tot stand wordt gebracht, zodat geen informatie verloren gaat die voor de taak van de zedenpolitie relevant kan zijn: het slachtoffer kan aldus in de gelegenheid worden gesteld aangifte te doen;

3° het slachtoffer zal desgewenst in de gelegenheid moeten worden gesteld om een advocaat te informeren over wensen met betrekking tot civiele acties tegen de daders.

Indien verder verblijf in Nederland van het slachtoffer met het oog op bovengenoemde aspekten niet langer noodzakelijk is en het slachtoffer ook niet in aanmerking komt voor een vergunning tot verblijf als onder 3 bedoeld, is het beleid zoals in A 6 uiteengezet, onverkort van toepassing.

3. Verblijfsvergunning

Indien door een slachtoffer van vrouwenhandel aangifte is gedaan terzake van overtreding van de artt. 250 bis en/of ter Sr., komt zij in aanmerking voor een vergunning tot verblijf. De vergunning tot verblijf wordt afgegeven met het doel de betrokkene gedurende

het opsporings- en vervolgingsonderzoek en de berechting in feitelijke aanleg van de verdachte(n) van het plegen van het strafbare feit, waarvan zij het slachtoffer is, een verblijfstitel te verschaffen. De vergunning tot verblijf wordt dan ook slechts verleend voor de duur van het opsporings- en vervolgingsonderzoek en de berechting in feitelijke aanleg. Deze beperking wordt tot uitdrukking gebracht in de schriftelijke beschikking ter verlening van de vergunning tot verblijf (onder vermelding van het nummer van het proces-verbaal of van het parketnummer van de desbetreffende zaak). In het identiteitspapier, waaruit de verblijfstitel blijkt, wordt vanuit een oogpunt van privacy voor het slachtoffer bij terugkeer in het land van herkomst de volgende tekst opgenomen: "onder beperking genoemd in de Vreemdelingencirculaire 1982, hoofdstuk B 22".

De vergunning tot verblijf wordt afgegeven, tenzij tegen het verblijf van de vreemdeling bezwaar bestaat uit een oogpunt van gevaar voor de openbare rust, de openbare orde of de nationale veiligheid. In afwijking van het algemene toelatingsbeleid (zie A 4) wordt het ontbreken van voldoende middelen van bestaan niet tegengeworpen.

Het bovenstaande laat onverlet de mogelijkheid, die het algemene vreemdelingenbeleid biedt, om in daarvoor in aanmerking komende gevallen een vergunning tot verblijf af te geven op grond van klemmende redenen van humanitaire aard.

Procedurele aspecten

Voor de bestrijding van vrouwenhandel is het noodzakelijk informatie over de landelijke situatie te verkrijgen. Mede om deze reden geldt ten aanzien van de bevoegdheid tot het verlenen of weigeren van een vergunning tot verblijf aan slachtoffers van vrouwenhandel het volgende.

De Minister van Justitie is bevoegd tot het verlenen van een vergunning tot verblijf.

Bij ontbreken van de vereiste machtiging tot voorlopig verblijf is het hoofd van plaatselijke politie dus niet bevoegd om een vergunning tot verblijf te verlenen met ontheffing van het mvv-vereiste. Het hoofd van plaatselijke politie is bevoegd tot weigering van een vergunning tot verblijf doch dient daartoe eerst een bijzondere aanwijzing te vragen aan de Minister van Justitie.
Het doen van een voorstel of het vragen van een bijzondere aanwijzing in verband met verlening of weigering van een vergunning tot verblijf moet - zoals gebruikelijk - geschieden via het inzenden van een formulier D-16.
Voor bevoegdheidsvragen in verband met de vergunning tot verblijf wordt overigens verwezen naar A 4, onder 5.6.